

Kansalliset perustaitojen osaamismerkit

Perustaitojen kuusi osaamismerkkikokonaisuutta tuovat hyvin esille nykypäivän perustaitoja. Sisällöllisesti merkit vaikuttavat hyvältä. Osaamistavoitteet ovat osin laajoja, ja monet tarvitsevat merkkien suorittamiseen koulutusta. Jossain määrin oli vaikea arvioida, mitä voi perustaidot omaavalta odottaa.

Osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien valtakunnallisen tason määrittely edistää perustaitojen koulutuksen suunnittelua ja mahdollistaa oppijoiden tasapuolisemman arvioinnin eri puolilla Suomea. Kaikissa vapaan sivistystyön oppilaitoksissa opettajat eivät ole tottuneet arvioimaan oppijoita. Siksi arviointi edellyttää opettajilta kouluttautumista.

Kommentteja Digitaaliset taidot -osaamismerkkien osaamistavoitteiden laajuudesta ja sisällöstä sekä arviointikriteerien laajuudesta ja sisällöstä.

Tavoitteet ja kriteerit on selkeästi laadittu, ja ne vaikuttavat tarkoituksenmukaisilta. Suomessa on vielä paljon ihmisiä, joille tietokoneet ja digitaaliset laitteet ovat täysin tuntematon alue. Olisiko tarpeen lisätä merkki myös heille, jotka tutustuvat ensimmäisen kerran koneeseen, joille on outoa koneen avaaminen ja kaikki siitä eteenpäin, kuten käyttäjätunnukset, käyttöjärjestelmä, tietokoneen tärkeimmät osat, perusasetukset, liittymät, sovellukset

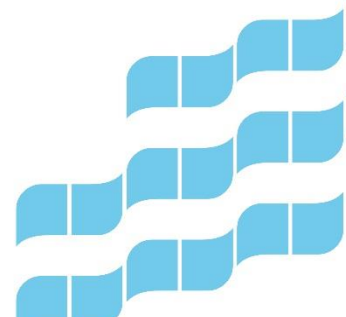
Kommentteja Kestävyysosaaminen-osaamismerkkien osaamistavoitteiden laajuudesta ja sisällöstä sekä arviointikriteerien laajuudesta ja sisällöstä

Osaamisvaatimusten laajuus eri osaamismerkeissä eroaa toisistaan. Joiltain osin arviointikriteerit tuntuvat ehkä liian laajoilta: olisiko esimerkiksi arjen ympäristöosaamisessa aineksia kahteen eri merkkiin? Kestävyysosaamisen arviointikriteerit, kuten luettelee, kertoo ja nimeää, ovat konkreettisempia kuin digitaidoissa, mikä helpottaa arviointia.

Kommentteja Vuorovaikutus- ja työhyvinvointitaidot -osaamismerkkien osaamistavoitteiden laajuudesta ja sisällöstä sekä arviointikriteerien laajuudesta ja sisällöstä.

Aihepiiri on esillä monipuolisesti. Arviointikriteerit tuntuvat osin vaikeilta, mutta asioita voidaan opettaa näiden perusteella, jolloin oppijan on helpompi ottaa sisällöt haltuun. Arviointi voi kuitenkin olla hankalaa.

Perustaidoissakin olisi hyvä olla mukana jo itseä lähellä olevaa konkretiaa. Siksi ehdotamme lisättäväksi kriteeriin "Tunnistaa turvaohjeiden merkityksen" jatkoksi ".. ja tietää, miten voi välttää vaaratilanteiden aiheuttamista." Vastaavasti hyvinvoinnin alla voisi edellyttää, että oppija ymmärtää olevansa itse vastuussa omasta hyvinvoinnistaan.

Kommentteja Oppimisen taidot -osaamismerkkien osaamistavoitteiden laajuudesta ja sisällöstä sekä arviointikriteerien laajuudesta ja sisällöstä.

Osaamismerkkien osaamistavoitteissa on todella tärkeitä ja hyödyllisiä taitoja, mutta arvioiminen voi olla paikka paikoin vaikeaa. Kriteeriin "Tunnistaa oppimisvaikeuksien piirteitä." ehdotamme lisättäväksi "..ja tietää mistä voi hakea apua."

Kommentteja Numero- ja taloustaidot -osaamismerkkien osaamistavoitteiden laajuudesta ja sisällöstä sekä arviointikriteerien laajuudesta ja sisällöstä.

Numero- ja taloustaidoissa on hyvät ja konkreettiset osaamistavoitteet asioista, jotka ovat monille vaikeita hahmottaa. Arvioimiselle on konkreettiset kriteerit, mikä helpottaa arviointia. Ehdotamme Talous-kohdassa "tunnistaa valtiontaloudesta käytettävät termit" kriteerin muuttamista "osaa selittää mitä valtiontaloudessa käytettävät termit tarkoittavat".

Kommentteja Tekstitaidot-osaamismerkkien osaamistavoitteiden laajuudesta ja sisällöstä sekä arviointikriteerien laajuudesta ja sisällöstä

Osaamismerkeillä on asialliset osaamistavoitteet ja hyvät kriteerit. Perustaitojen osaamistavoitteissa eletään ajassa, mihin viittaa mm. kriteeri käänteisen kuvahaun käytöstä. Yleis- ja puhekielen erottaminen on joillekin opiskelijoille suuri tavoite, esimerkiksi kaikilla maahanmuuttajilla ei ole kokemusta kirjoitetusta kielestä. Olisiko tarkoituksenmukaista luoda oma osaamismerkkinsä suulliselle viestinnälle?

